

Narkecsatóság és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kassai-ny. u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy pu állomással.

A szerkesztőség által közlendőnek a szerkesztőségnek van jogja. — Készenlét megköveteli, hogy nem vállaljuk az értelem levélkezelését, vagy figyelmébe a szerkesztőség.

Hirdetéseket az elnyert díjakkal szemben van jog a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
hátréva hirtelre	szárműködés:
Egy hóra 1.20 K.	Egy hóra 1.50 K.
Hégyedéve 1.50	Hégyedéve 1.50
Féléve 7.	Féléve 9.
Egy évre 14.	Egy évre 18.

Egyes szám ára 5 fillér.

Mulatólagos hátréva költségek az engedélyezési díjra vonatkoznak 50 fillér.

Előfizési és reklámi árakról díj 6 korona. Könyvtári díj 5 kor.

XXXVII. évf. 14. szám.

Nagykanizsa, szerda, 1910. január 19.

Kiadóhivatal:
Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Jótekonycélu előadás!

A Nagykanizsai Keresztény Jótékony és Izraelita Jótékony Nőegyletek
vezetése alatt holnap szerdán 19-én világ rekord

nagy családi szenzációs műsort

mutat be az **URANUS** mozgó színház.
melyből különösen kiemelendő CARMEN opera. hatalmas dráma és Jézus születése, a kivül még négy remek eredeti és humoros kép.

A távozó és az új kormány.

Nagykanizsa, január 18.

A király a Wekerle-kormányt fölmentette és Khuen-Héderváry megalakított kabinetjét állította, nevezte ki a kormányvitelre.

Most tehát mindegy lekööttség alól szabadultak azok is, akik eddig Khuen-Héderváry vállalkozását illetően még csak nem is nyilatkozhattak szabadon a lelkök, a meggyőződésük szerint. Andrassy, Kossuth, Apponyi teljesen szabadon nem szólhattak eddig azért, mert nekik még a látszatát is el kellett kerülni, hogy talán kormányon akarnak maradni s ez mozgatta őket, mikor egy-egy vállalkozónak a kabinetalakítást megnehezítik.

Most már ennek vége van. A koalíciós kormány felszabadult teljesen minden lekööttség alól. Volt tagjai immár független, szabad po-

litikusokká, olyan párttagokká lettek, akiket véleményök politikai maguktartása miatt nem lehet semmiféle meggyanúsítással illetni.

A koalíciós kormány volt minisztereknek ajakáról lehullott minden zár. Ez a felszabadulás kétségtelenül nagy hatással lesz a további politikai alakulásokra.

Az ő felszabadulásuk pillanataiban visszagondolunk arra a nagy lelkesedésre, mellyel a koalíciós kormány kinevezését ezeltől négy esztendővel a nemzeti ellenállás nehéz hónapjai után az egész magyar nemzet fogadta. És tartozunk az igazságnak azzal a kijelentéssel, hogy ezt az előlegezett nagy lelkesedést a koalíciós kormány a nemzeti szellem hatalmas fejlesztése, a kulturális és közgazdasági haladás terén bemutatott szép munka-eredménye után nagyon is megérdemeltnek igazolja.

Hogy azután később a bécsi politika merev, teljesen elzárkozó magatartása következtében olyan komplikációk zavarták, bénították meg működését, amelyek miatt annak idején vallott és kijelölt programját nem valósíthatta meg ennek ok-forrását nem a koalíciós kormány szellemében, hanem a mi szerencsétlen, áldástalan közjogi helyzetünkben kell keresni és lehet megtalálni. Ennek ok-forrása a mi festett alkotmányosságunk, mely lényegében nem más, mint hazugsá-

gokkal leplezett (de nagyon ügyetlenül és gyatrán leplezett) autokratizmus. Igazán neveléses dolog nálunk törvényhozó tényezőkről beszélni, mikor teljes világos, hogy végső eredményében is lényegében is minden kizárólag egy ember akaratától függ. Most is ezen az egy akaraton tört meg a koalíciós kormány akarata is, meg a Justh-párt akarata is. Azzal szemben is, ezzel szemben is ott állott az az egy akarat, a király akarata, mely a másik törvényhozó, kormányzó tényező, a nemzetet képviselő országgyűlés akaratától tudni sem akart. De azért mi szörnyű nagy hangon beszélünk alkotmányos jogokról. Megsüthetjük az olyan alkotmányos jogokat, az olyan nemzeti akaratot, amikkel szemben a voltaképpen való hatalom nem beszél, hanem végső esetben egyszerűen a kardjához üt hiunt annak idején Aibrecht főherceg is egy nála járt küldöttség szónoka elé állott, mikor ez az alkotmányról szónokolt, és kardjára csapva ezt mondta: „Meine Herren, das ist meine Verfassung.”

No de, ne is fejtessük ezt a mindenki előtt világos helyzetet! Hisz több, mint valószínű, hogy a politikai fejlemények nemsokára megint a legszélsőbb alakjában mutatják be a magyar nemzetnek azt a szomorú, áldástalan helyze-

tét, mely minden jogos nemzeti törekvés érdekében egyenesen nemzeti ellenállásba, küzdelembe harcba kényszeríti a magyar alkotmányt szintolizáló koronával szemben. Mert hisz bizonyos már most az, hogy Khuen-Héderváry semmit sem fog hozni a nemzeti követelésekből; tehát kormányára már a bemutatkozás pillanatában a lehető legbarátságosabban fogadtatásra számíthat.

Annyira már a legügyesebb diplomatizálással és taktikázással sem lehet szelídíteni a hangulatot, hogy választásokra ne kerüljön a dolog. És a választások esetére valószínűleg olyan hangulattal, olyan közös erővel tömörülnek a magyar politikai pártok, hogy elementárisan söprik el az egész kísérletezést, a kísérletezőkkel együtt. Ha jönnie kell, hát hadd jöjjön az a bizonyos „Verfassung”!

Zalaegerszeg közgyűlése.

Saját tudósítónktól.

A dr. Korbai Károly polgármester elnöklésével megtartott rendkívüli városi közgyűlés tudomására, hogy a vármegye törvényhatósága által körházi cölakra kiutalt —11,145 korona 94 fillér az elmekörház felszerelési céljaira fog fordítottatni. Ez a határozat azonban még belügyminiszeri jóváhagyásra szorul, ebbe pedig idő telik, a pénz meg immár sürgősen kellene, tehát a halasztatlan kiadások fedezésére a tartalékalaphoz kellett 6000 kor. kölcsönért fordulni. Az

A kanizsai takács-céh "ládája.

Írta: Halász István.

Előbb egy kis kanyarodást kell csinálnunk, mielőtt a céh-ládához érünk.

Négy száz év előtt Heltai Gáspár ezt a történetet mesélte el Fabuláiban:

—Miskolcon egy arabs páripát mutogattak valami cirkuszban. A ló nemcsak szekeret húzott, mint a többi közönséges lovak, s nemcsak páripának használták, hanem még tudott számolni is. Ezenkívül megmutatta, ki a legszebb lány Miskolcon; lábával kikalapálta hány esztendő a cizmadiák cémestere. Szóval tudós állat volt.

Előadás után azt mondja a cémester a mellette levő egyik cizmadiának:

— Ez aztán csodálatos páripa! Mennyit tud! Megérdemli a zabot! Mi?

A cizmadia azonban legymitt egyet a kezével és azt felelte:

— Dehogy érdemli! Hiszen nem tud számolni!

Ezen a fabulán persze nevet egyet az ember. Ilyen nem történhetik meg. Vagy legalább is „a régi jó időbeli” polgár szék fejtőgásának, vagy pedig groteszk tréfájának tartjuk.

Pedig ki tudja, hogy száz év múlva nem fogják-e nevelésnek találni a mi rettentő komoly erőlködéseinket és ivék-számra terjedő határozatainkat? A régi városi polgároknál látjuk, hogy azok sokszor nem tudták a lényegest megkülönböztetni a haszontalan dolgoktól. De

hát ha mink is csak olyanok vagyunk, csak hogy a magunk félszégét nem vesszük észre?

Hanem azért mégis gyönyörűség egybe-gyűjteni a külsőségeken kapkodó polgárok becstelenségekéről megmaradt följegyzéseket.

Egy egész emberéleten keresztül én is gyűjtöttem a város történetére vonatkozó adatokat. Gyönyörködtem a városi Pargerek (polgárok) furcsa gondolkodásán, kicsinykeskedésén, zsugorzkodásán, mely mellett mégis olyan erős volt a közíránt való érzésük.

Kanizsán mindenki tudja, hogy a város történetét akartam megírni. Igazi művelt emberek már régóta érezték ennek hiányát városunkban. Én ezt a hiányt szándékoztam pótolni.

Mutatgató néhány könyvet is adtam ki. (Hogy ráfizettem, az csupán kulturáltörténet szempontjából lényeges, de nem látozik a dologra.) Bizonyosnak tartottam, hogy a város intelligens emberekből álló képviselőtestülete szükségesnek fogja találni a város történetének megírását.

A „Zala” meg a „Zala-Közöny” is elég sokszor felhívták erre a városi közönség figyelmét. De a képviselőtestület (bár tagjai elég sürten változtak) még mindig hallgatott.

„A pénziadástól mindig fáztak a városi polgárok. No, de előbb vagy utóbb mégis akad valaki köztük, aki magnozza a képviselőtestületet!” Meddáltam magamban és tovább gyűjtöttem az adatokat, sőt a hivatalos munkám végzése után

megszerzett szabad időmet egészen az adatgyűjtésnek meg a tanulásnak áldozom.

Eközben a vármegye megelőzött bennünket. Megszavazott a vármegye történetének megírására tizezer forintot, s mikor az elfogyott, megszavazta a második tizezer forintot is.

Kanizsán még mindig hallgattak.

Végre hét év előtt némi reménység kecsgettett a városi tisztviselők nyomorult fizetésének megjobbításáról volt szó. — s azt lehetett gondolni, hogy ez alkalommal a történetírásra is áldoznak valamit. Ha másképp nem lehet, hát évi ráta fizetéssel.

Akkor aztán az történt, hogy a városi képviselő testület éppen ekkor nézte akart kivéltet tenni. Ugy tudniillik, hogy úgy szólván semmit se akart adni. Ha nincsen annyi jó emberem, s ha Remete Géza, dr. Bról Tivadár, Dobrovits Milán, dr. Weisz Lajos és a többiek annyit nem fáradoznak, hát teljesen csúfá lesznek.

A város történetének megírásáról természetesen szó sem volt.

Nekem pedig nem maradt más hátra mint a filozófiához fordulni és megnyugtató magamat, hogy minden időben ilyen volt a polgári elismerés. De hát miért is foglalkozom én olyannal, amihez tulajdonképpen semmi közöm sincs?

Miután pedig immig kitapasztaltam, hogy Kanizsának semmi szüksége sincsen történetének megírására, s minthogy azóta a szemem is megromlott, hozzá még meg is öregedtem s az az idő, ami még hátra

van, már kevés lenne Kanizsa történetének megírására, — tehát nem maradt más hátra, mint zajt kerülvé csöndösen tovább folytatnom olyan dolgoknak gyűjtését, melyeket a későbbi történetíró használhat.

Es most már közel vagyunk a célhá-dához.

Igyeksztem ugyanis megszerezni a Kanizsai régi céhekre vonatkozó tárgyakat is. Fáradozásom meglehetősen kárba vezetett. Csupán a kalapos mesterek (Magistorum Pileatorum) 1830. évbéli ártikulá-sait, jegyzőkönyvét és pecsétnyomóját kaptam meg, melyeket Halvax Friczy nagy ügyzeretettől sarkalva és semmi fáradság-got nem kímélve keresgéltem össze. Döbroyics Dömötörné régi házának pad-lásán.

A sikertelenség, vagy a csekély siker dacára is kutattam a többi céhek relikviái után.

Kanizsán a legregibb céhek egyike a takács-céh volt, s ezért különösen ez után kérdézősködtem mindenkől.

Persze a takácsmestereket leg hamarabb tettem főnkre a civilizáció: a gyári munka. Ennek következménye az volt, hogy egyszerűen eltűntek a takácsok. Más kenyér-kereset után kellett látniok, mert nem lehetett megélni az apák mesterségéből. Annál nehezebb volt tehát megtalálni a céhek vagyonát: a ládát, zászlót, dupl-ért, jegyzőkönyvet és egyébét.

Azt mondták, hogy Pál Sándor (volt városi tanácsos) lakásán van a cég va-gyona, mert ő volt az utolsó cémester. Emlenitem hozzá, de Pál Sándor sem azt

ene vonatkozó előterjesztést is elfogadta a képviselő testület.

Az 1910 évi virilis képviselők névjegyzékének megállapítása került ezután szóba Dr. Berger Béla ügyvéd, képviselő-testületi tag, még a minap szöveg tette, hogy virilisek névsora nem helyesen állapított meg, mert a takarékpénztári igazgatók adójába nincsenek beleszámítva azok az összegek, a melyeket az illetők helyett pénztételeik fizetnek. A felszámolás következtében a legtöbb adófizetők névjegyzékének megállapítása céljából újabb tárgyalás tüzett ki, a tárgyaláson azonban a takarékpénztárak részéről senki sem jelen meg, miért is a már korábban megállapított névjegyzék változatlan maradt. Az erről szóló tanácsi előterjesztés is elfogadott.

Szigethy Elvira és Árvay Emilia óvodások fizetése 800 koronáról 1000 koronára emeltetett fel.

A Bíró Márton utca vasuton túl eső részének világítása tárgyalatott ezután, és a képviselőtestület jóváhagyta az e tárgyban a boba-csáktornyai vasutársasággal létrejött szerződést, a mely szerint a villany vezeték sodrónyok a pályatest felett évi két koronára bér ellenében átvezetettek s így lehetővé válik ennek az utcárszlatnak is villannyal való világítása.

Majd azzal a felebbezással foglalkozott a közgyűlés, a melyet a polgármester fizetésének felemelése ellen távirati uton adott be valaki Varga József név alatt. A távirat a zalaszentiváni állomáson adatott fel. Van ugyan négy-öt Varga József nevű polgárúrunk, de ők mindannyian a megbotránkozás hangján tiltakoztak az ellen, hogy az alatomosan bujkáló, férfiatlan, rossz májuskodás nevékkel hozzászólásukba. A polgármester fizetésének felemelését nem maga kérelmezte, hanem azzal a város képviselőtestületének spontán és egyhangúlag megnyilatkozó elhatározása kívánta honorálni az ő eredményteljes polgármesteri működését. Ez a működés pedig bőven nyit teret arra, hogy a polgármester ne csak jóárokakat szerezzen, hanem ellenségeket is. Ennek az a Varga Józsefnek alkalmasint — és nem érdemtelennél — alaposan üstökébe markolhatott a polgármester energikus keze, Sohase szerezen ilyen, hitványosság még egy boszus pillanatot sem a mi polgármesterünknek.

A felebbezást természetesen visszautasította a közgyűlés.

Több illetégségi ügy tárgyalása után a közgyűlés véget ért.

nem tudta hova vitt-e a céhládát, sem azt, hogy ő utána olt-e más céhmester. A városi tanácsosoknak mindig rossz volt a memóriájuk.

Itt aztán megakadt a dolog.

A napokban Tibolt Bódivál találkoztam az utcán. Könyvet szorongatott a kezében és a szokásos nagy lépéseivel akart eljutni a szemem elől.

—Hohó! Megállj csak. Miféle könyv. az? Mert akinél könyvet látok, azt nem engedem olyan könnyen elszökni előlem. Hát kiűnt, hogy az a könyv: Az iparosok olvasókönyve. Éppen abban a füzetben a céhekéről, nevezetesen a miskolci zsidó céhről vannak benne ismeretek. Persze mindjárt kanizsai céhekéről diskuráltunk s én hamarosan előhozakodtam, hogy a takács céh irományait milyen haszatalanul kerese.

És Bódi egyszerűen megmondta hol van, amit én 25 év óta keresek.

A Béri-családnál van. Béri János volt a takácsok utolsó céhmestere, az én apám meg az utolsó nótáriusa.

Hisz akkor gyöngylen van, mért Béri-nek a veje a mostani város-gazda, a Páhoosa István! Ez meg holtan derék gyökere, hogy csak szólni kell neki és elteremtí a céh irományokat a föld alól is.

Másnap aztán megemlítetttem a dolgot a város-gazdának. Igen kevés szóból megértette mit akarok.

És két nap múlva már bejött Páhoosa István az én kamaratorna hivatalos szo-

Az új kormány.

Esküdtétel és bucsukihallgatások.

Héderváry a trónörökösönél.

A hivatalos lapból.

A képviselőház összehívása.

Táviratok és telefonjelentések.

A kormányváltás megtörtént.

A Wekerle kormány tagjait ma bucsukihallgatáson fogadta a király, az új kormány pedig letette a hivatalos esküt. A fölmentés é. a kinevezés megjelent a hivatalos lap rendkívüli számában. Ezeket kívül még azt lehet megírni, hogy a képviselőházat péntekre összehívták.

Budapest, január 18.

A király ma bucsukihallgatáson fogadta a Wekerle kormány tagjait. A leközölni miniszterek egyenkint jelentek meg a király előtt és egy-egy kihallgatás husz percig tartott. A király kegyes szavakkal mondott köszönetet a minisztereknek az ország érdekében kifejtett fáradozásukért, különösen meleg szavakkal vett búcsút Wekerlétől, kinek megköszönté nehéz körülmények közt teljesített szolgálatait és kifejezte azt az óhajt, hogy jövőben is számíthasson szolgálataira.

Háromnegyed 11 órakor értek véget a bucsu-kihallgatások és ezután megtették az előkészületeket az új kormány eskütételére. Az új kormány tagjai Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök vezetésével diszmagyarban jelentek meg a király előtt. Az eskütételnél Apponyi Sándor gróf és Burján közös miniszter mint magyar zászlós urak szerepeltek. Eskütétel után a király a minisztereket együttes kihallgatáson fogadta és miután rövid beszédet intézett hozzájuk cerclat tartott. Kihallgatás után a miniszterek visszatértek szállásaikra és délután visszatartak Budapestre.

Bécs, január 18.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök délben meghívást kapott Ferenc Ferdinánd trónörökösöz a Bevedere palotába kihallgatásra. A miniszterelnök délután 2 órakor jelent meg a trónörökösönél. Beavott forrás jelentése szerint a kihallgatás csak formai jellegű, bár több függő kérdésre is kiterjeszkedett.

Délben Aehrenthal külügyminiszter látogatta meg Héderváryt és hosszasan tanácskozott vele.

bámba. Egy nagy darab mázos korszótt helyez az asztalomra. A ház padlásán találtá. De milyen korszótt volt az! A kanizsai takács céh részére remekbe készített művészi munka! Rajta domborműbe faragva három velőló van, melyet két oldalról két oroszlan iparkodik elragadni olyan erőfeszítés mellett, hogy még a nyelveket is kilógatják miatta. Alatta a fölfeszített Krisztus. Azután egy turbános férfinak meg egy hölgynek mellképe. A korszó oialdál 2 rozetta. Végül belevése a fölrás: 1800 Horvát József Tsináta. De 15 Decembris. Téter Mihál Tsináta czé korszó.

Miután kedvemre kigyőnyörködtem magamat, a pompás tárgyakat kijelöltem szobámban egy disz-helyet, és elhelyeztem a tüzelőfa szomszédságában.

Tegnapelőtt (pénteken) délután megint beállított hozám Páhoosa: Egy ládát hozott, mely tele volt régi könyvekkel és papírosokkal. Ezt is a padlásan szedte össze.

Ime tehát itt van a céh-láda! Mert az csakugyan az volt. A kanizsai takács céhnek a ládjája.

A céh artikulusok még nem kerültek elő. De Páhoosa István bejelentette, hogy a céh duplétoakat megtalálta szintén a padlásán, s ha el lehet valahol helyezni, hát előhozza azokat is.

A céh-ládára nézve pedig már az érdemes város-gazda is megjegyezte, hogy a ládának nagyon vastag az alja.

(Folyt. köv.)

Budapest, január 18.

Godl Sándor képviselőházi elnök e hó 21-re, péntekre összehívta a képviselőházat a következő tárgysorral: 1. elnöki előterjesztések; 2. a további teendőkre vonatkozó intézkedések.

Bécsből jelentik, hogy Khuen-Héderváry miniszterelnök látogatást tett az osztrák kormány tagjainál és a közös minisztereknél s délután visszautazott Budapestre.

Budapest, január 18.

Ma délután a hivatalos Budapesti Közlöny rendkívüli száma jelent meg, mely közli, hogy a király a Wekerle-kormány lemondását elfogadta és a kormány tagjait egyenkint buzgó szolgálataik elismerése mellett köszönetének kifejezésével fölment.

Wekerle Sándorhoz a király a következő kéziratot intézte.

„Kedves Wekerle!

Magyar miniszteriumomnak általam ma elfogadott hivatali lemondása folytán ont magyar miniszterelnöki állásától, valamint a magyar pénzügy- és igazságügyminiszteriumaim vezetésétől saját kérelmére fölmentem. Ön ezen állásaiban, dacára a rendkívül nehéz körülményeknek nekem és az országnak sok irányban kitűnő szolgálatakat tett. Midőn ezen teljes odaadással és fáradhatatlan buzgósággal teljesített szolgálatait őszinte köszönetet mondok, egyszersmind azon reményemnek adok kifejezést, hogy kipróbált képességeit a jövőben sem vonja meg.”

Ezután közli a hivatalos lap a Héderváry-kormány kinevezését és a Wekerle-kormány államtitkárságának hű és buzgó tevékenységük elismerése mellett történt fölmentését, végül a távozó kormány utolsó hivatali intézkedéseként a következő kitüntetéseket és előléptetéseket:

Szapjas Lajos földművelésügyi osztálytanácsos a miniszteri tanácsosi címet, Kajltner Mihály, a fővárosi vízművek igazgatója az udvari tanácsosi címet, Szedenyi Béla földmívelési osztálytanácsos és dr. Ary Pál kereskedelemügyi osztálytanácsos a III. oszt. vaskorona rendet, Lechner Rikárd és Tormay Oéza kereskedelemügyi titkár, Pallay Sándor vasuti titkár, Temple Rezső és Harmaty Loránd belügyminiszteri titkárok a Ferenc József rend lovagkeresztjét kapták.

Háziszarka a kád alatt.

A hűtlen kertészinas.

— Saját tudósítónktól. —

Petermann József Báhory-utcai kertész vasárnap éjszaka gyanus zörgölődésre ébredt fel. Eleinte csak azt hitte, álmოდott, de a zaj csakhamar megismétlődött, erre fűrgen ugrott ki ágyából, hogy a hivataln éjjeli vendéget felkeresse. Eleinte a szobákat vette sorra, de sehol semmi gyanuslat nem talált, végül a konyhába ment, hogy azt is átkutassa. Már-már itt is eredménytelennek mutatkozott a keresés, midőn Petermannak eszébe jutott, hogy a fenekével fölfele fordított kádat is megnézi. És itt rá is akadt a zörgetőre.

Nagy meglepetés érte a kertészt, midőn az égő gyertyával arcába világított a kád alatt rejtőzködőnek, mert abban saját ínasát, Jamora János 17 éves kertészinasat ismertte fel. A gazda szörnyű haragra gerjedve vonta kérdőre furcsa helyzetben talált ínasát, aki nagyon megijedt a lelepleztéstől. Majd akadozva elmondta hogy vacsora közben a konyhából egyik szobába surrant és ennek ablakát a reteszeket úgy elkészítette, hogy majd később az ablakokat kívülről kinyithassa és így a lakásba juthasson. Terve sikerült is, persze csak félig, mert a szemfüles gazda megakadályozta annak végrehajtásában.

Csak ennyivalót akartam szerezni, mentegetőzött a fu gazdájá előt, a rendőrségein azonban ennél sokkal őszintébb és érdekesebb vallomást tett.

Heismerle ugyanis, hogy mintegy két héttel ezelőt megismerkedett egy család-leánnyal, akit vasárnap este meglátni akart elvinni, de mindössze csak 37 krajcárja volt, ez pedig lényeg kevés egy pezsgős vacsorához. A fu tudta, hogy gazdája hol szokta levelet ruháját és ebben pénz-tárcáját tartani, az volt a terve tehát, amit a rendőrkapitány előtt töredeimesen beavott, hogy onnan 10 koronát elviesz.

A fiatal, de annál lustangosabb kis gonoszlevőt a rendőrség éppen fiatal korára tekintettel nem tartóztatta le, azonban ez elene a gyermekhibásági eljárás megindította.

HIREK.

— Iskolátlán község. dr. Ruzicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő ur közlés végett a következő levelet küldte hozzánk:

A „Zalamegye” január 9-iki számában „Iskolátlán község” című közleményben Börzönce községről elmondottak, a buzta igazság érdekében következőkben kell megvilágítanom: A val- és községi miniszter máj 1897 évi 64176 sz. rendeletében arról értesíti a vármegyei köz-igazgatási bizottságot, hogy amennyiben Börzönce község az általa kérelmezett állami elemi iskolának még elhelyezését sem biztosítja, a kérelmet, sajnálatára, nem teljesítheti. A községi bizottság és kir. tanfelügyelőség mindazonáltal annyira magukéval tették a börzöncei állapotokat, hogy a miniszter 1901. évi 55916 sz. rendeletében hajlandó volt Börzönce egy állami elemi iskola szervezését megfontolás tárgyává tenni, ha a község a megajánlott helyi járulék visszabocsátása és 200 koronától lakbérnyelenték elhagyása mellett az állami elemi iskola elhelyezéséről, az épület jókórban tartásáról és tisztogatásáról gondoskodik. Mindenki tudja: mily csekély áldozat kell ahhoz, hogy egy község egy tantermet és egy tanítólakást magában foglaló iskolaház költségét a helyi járulék, illetve öt százalékos iskolai adó, 200 korona tanítói lakbérnyelenték biztosítása mellett évek hosszú során, kényelmesen törlesztesse. Ugyiszólván ingyen jut az iskolaházhoz. De Börzönce község erre az igazán nagylelkű ajánlatra sem reagált, úgy hogy 1908. évi 2617. számú intézkedésben kijelentettem, miszerint ha a községnek a miniszter ur ajánlata nem tetszik, a törvény rendelkezéséhez képest, tankötelesséinek nagy számára való tekintettel, saját erejéből leendő iskolaaláltásra fogom kötelezteni. A börzöncei iskolai ügyet hatékonyan támogató nagykanizsai főszoigabíró urral együtt 1908. évi október 25-én a börzöncei érdekeltséggel meg tárgyaltnak a börzöncei állomásítás ügyét s az ellátásosság a miniszter ur feltételeit elfogadta. Miután pedig a zalaszentbalázi körjegyzőséget megsürgtettem, hogy a község részéről helyszíni jegyzőkönyvi megállapodásunkkal szemben mily további intézkedéseket történtenek, a körjegyzőségtől 1910. évi január hó 11-én 44. sz. a. kelt következő jelentést vettem: „Az ügy érdemére nézve jelenem, hogy a községbeli iskolásokkal tárgyalások indultak meg biztosítás céljára szükséges telek iránt, de ez maig sem sikerült, mert épp az iskola felállítását legjobban sürgető egy-két egén tudna telket adni, de ezek oly óriási árú kérétek, hogy lehetetlen volt megszerzeni. A tárgyalások tovább folynak a telek szerzése iránt. Hogy előbbre nem vagyunk, annak tisztára a lakosság nem-törődőmsége az oka.” Midőn több kommentárta nem szoruló nyilatkozatom szives közléséért kereszteszto urnak közönetemet nyilvánítanám, vagyok Zalaegerszeg, 1910. január 14. teljes tisztelettel: dr. Ruzicska Kálmán kir. tan., tanfelügyelő.

— A polgármesterek tanácskozása. A renezett tanácsú városok polgármesterei orsz. egyesületének tanácsa vasárnap délelőt Budapestten ülést tartott, melyen Vécsey Zsigmond, Nagykanizsa város polgármestere is megjelent.

— Kinevezés. A kereskedelmi miniszter Goszleth Lajos kir. főmérnököt a kömives, kőfaragó és ácsmesteri képzettség megvizsgálására Zalaegerszegen szervezett bizottság elnökévé kinevezte.

A Dunántúli Közművelődési Egyesület igazgató választmányja 1910. január 21-én délután fél 5 órakor ülést tart.